

قُلْ اِنْ
 كُنْتُمْ
 تُحِبُّونَ
 اللهَ
 فَاتَّبِعُونِى
 يُحْبِبْكُمُ
 وَيَغْفِرْ
 لَكُمْ
 ذُنُوبَكُمْ
 وَاللهُ
 غَفُورٌ
 رَحِيمٌ “(Ey Habibim!) De ki: Eğer
 Allah’i seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.
 Allah son derece bağışlayıcı ve esirgeyicidir.” (Al-i İmran 3/31) Allah, iki vasıtayla bilinip
 tanınabilir: Onlardan biri akıl, diğeri ise peygamberdir. Allah’i birinci vasıtayla tam
 manasıyla bilip anlamak yeterlidir. Varlık âlemindeki çok mükemmel plan
 ve şaşmayan kanunların, bir plancının ve bir kanun koyucunun varlığına delalet ettiğini akıl
 yoluyla bilip anlamak mümkündür. Ama O yüce kudretin sıfatları, emirleri,
 kullarından bekledikleri, bu dünyayı insanlara hazırlamasının nedenleri, ahiretin varlığı
 bilinmemektedir. Bunları akıl değil, ancak peygamber haber verebilir. Peygamberin getirdikleri
 akılla birleşince, asıl yol ve amaç belirlenmiş olur. O halde peygamber, ilahî rahmeti
 ve O’nun kullarına olan buyruklarını yansitan bir ayna, O’nun kanunlarını haber
 veren bir alıcı-verici, O’nu kullarına tanıtan bir rehber; kulluk görevinin anlamını ve
ölçüsünü insanlara öğreten bir öğretmendir. Bu nedenle
 Allah’ın sevgisine erebilmenin tek yolu, peygamberi sevmek ve O’nun getirdiklerini
 gönülden benimseyip kabul etmek; ilahî rahmetin insanlıktan yana ışık ve
 enerjisini ondan almaktır. Hz. Peygamber En Güzel Örnek Birçok değerin ve
 kıymet hükmünün alt üst olduğu, kalbî ve ruhî hayatın iflas ettiği,
 Muhammedî bir havanın bizden uzaklaştığı günümüzde, Hz. Peygamber
(sav)’e uymak, çoğu meselemizi çözümleyeektir. Biz
 müslümanlar ne bulduysak Hz. Peygamber’e uymakta bulduk, yine ne
 bulacaksak O’na yaklaşmada, O’nu anlamada ve O’na uymakta bulacağız.
 Bizler, Hz. Peygamber (sav)’i kaybetmeye her şeyimizi kaybettik. Bu uzun yolda
 kaybettigimiz her şeye yeniden sahip olmamız, Hz. Muhammed (sav)’i yeniden bulmaya ve
 gönüllerimizde O’na karşı coşkun sevginin yeniden uyanmasına bağlıdır.
 Büyük meselelerin çözüm beklediği çok çetin
 günlerdeyiz. Hangi asırda yaşarsak yaşayalım, hangi devirde bulunursak bulunalım,
önümüzde cereyan eden hadiseler hangi cinsten olursa olsun, bizler, Hz.
 Peygamber (sav)’i hayatımızda örnek edinirsek kurtuluşa ereceğiz. Aksi takdirde
 kurtuluşumuz mümkün olmayacağıdır. Nitekim Yüce Allah, Kur’an-ı
 Kerim’de, mü’minlere Hz. Peygamber (sav)’i örnek
 gösteriyor ve şöyle buyuruyor: لَقَدْ
 كَانَ لَكُمْ
 فِى رَسُولِ
 اللهِ
 اُسْوَةٌ

حَسَنَةٌ
لِمَنْ كَانَ
يَرْجُو
اللهَ
وَالْيَوْمَ
اْلآخِرَ
وَذَكَرَ
اللهَ
كَثِيرًا “Allah’i ve ahiret
gününü arzulayan ve Allah’i çokça zikreden siz
mü’minler için Allah’in Rasulünde pek güzeli bir örnek
vardır.” (Ahzab, 33/21) Şunu iyi bileyim ki O, sadece kuru bir örnek değil, her emri
yerine getirilmesi lazım gelen ve her hareketi benimsenip, hayatı yansıtılması gereken bir
rehberdir. Yüce Allah buyuruyor ki: وَمَآ
اَتَيكُمُ
الرَّسُولُ
فَخُذُوهُ
وَمَا
نَهَيكُمْ
عَنْهُ
فَانْتَهُوا
 “Resul size neyi verdi ise onu alın! Neden men etti ise ondan da sakının.”
(Haşr 59/7) Zaten O’nun sözleri ve hareketleri kendi nefsinin eseri değildir.
Yüce Mevla’nın vahyi ve ilhamının mahsulüdür.
وَمَا
يَنْطِقُ
عَنِ
الْهَوَى “
O, nefis arzusu ile konuşmaz.” اِنْ
هُوَ اِلاَّ
وَحْىٌ
يُوحَى “O’nun size
aktardığı sözler, kendi-sine indirilen ilâhî haberden başka birsey değildir.”
 (Necm, 53/3-4) O’na (sav) İtaat; Allah’a İtaattir Peygamberlerin
gönderiliş gayelerinden biri de onların ümmetlerine güzeli birer örnek
olmalarıdır. Hz. Peygamber (sav)’i örnek edinmek, her şeyden önce
Allah’in emridir. Zira Kur’an-ı Kerim’de pek çok ayette Hz.
Peygamber’e itaat etmek, Allah’a itaat etmeye denk tutulmuştur. Yüce Allah,
Nisa suresında şöyile buyuruyor: مَنْ
يُطِعِ
الرَّسُولَ
فَقَدْ
اَطَاعَ
اللهَ وَمَنْ
تَوَلَّى
فَمَا
اَرْسَلْنَا
03;َ عَلَيْهِمْ

حَفِيظًا “Resule itaat eden Allah ‘a itaat etmiş olur.” (Nisa, 4/80) Bu ve benzeri ayetlerden de anlaşıldığı gibi Allah’ın rızası ve sevgisi Hz. Peygamber (sav)’ın sünnetine uymakla elde edilebilir. Bir mü’inin en büyük idealı, kendisini Allah’a sevdirmektir. Yani O’nun rızasını kazanmak, gazabından korunmaktır. Allah Resulüne Teslim Olmalıyız Aslında kılınan namazlar, tutulan oruçlar, verilen sadakalar, işlenen her çeşit hayır, İslam yolunda tüketilen bütün nefesler, tek gayeye bakar; o da Allah’ın sevgisini ve rızasını kazanmaktadır. Bunun da tek yolu, Resulullah (sav)’in sünnetine uymak ve hayatımıza O’nun hayatına benzetmek ve onu örnek edinmektir. Yüce Allah, küçük-büyük her meselede Hz. Peygamber (sav)’e uymayı, O’nun verdiği hükme razı olup teslim olmayı, imanın gereği saymaktadır:

فَلاَ

وَرَبِّكَ

لاَ

يُؤْمِنُونَ

حَتَّى

يُحَكِّمُوكَ

فِيمَا

شَجَرَ

بَيْنَهُمْ

ثُمَّ لاَ

يَجِدُوا فِى

اَنْفُسِهِمِ

ْ حَرَجًا

مِمَّا

قَضَيْتَ

وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

“Rabbin adına yemin olsun ki, onlar, aralarında ihtilaf ettikleri şeylerde seni hakem kılmadıkça, sonra da içlerinde hiçbir sıkıntı duymadan senin verdığın hükme tam bir teslimiyetle boyun eğmedikçe asla iman etmiş olmazlar.” (Nisa, 4/65) Yüce Allah, buayette şu üç noktaya dikkatimizi çekiyor: 1- Her meselede Resulullah’ın hakemliğine başvurmak. 2- O’nun verdiği hükümden dolayı içimizde hiçbir sıkıntı ve rahatsızlık duymamak. 3- Tam bir teslimiyetle O’na boyun eğmek. Kur’an-ı Kerim, mü’minlerin mutlak teslimiyetten başka bir tercih haklarının da olmadığını kesin bir ifade ile şöyle haber veriyor:

وَمَا كَانَ

لِمُؤْمِنٍ

وَلاَ

مُؤْمِنَةٍ

اِذَا قَضَى

اللهُ

وَرَسُولُهُ

اَمْرًا اَنْ

يَكُونَ

لَهُمُ

الْخِيَرَةُ

مِنْ
اَمْرِهِمْ
وَمَنْ
يَعْصِ اللهَ
وَرَسُولَهُ
فَقَدْ ضَلَّ
ضَلاَلاً
مُبِينًا “Mü’min
bir erkek ve kadın için, Allah ve Resulü bir işe hüküm verdiği zaman, artık
onlar için hiçbir tercih hakkı yoktur.” (Ahzab, 33/36) Hz. Peygamber
(sav)’in emrine itaat etmemek, O’na sırt çevirmek, Allah’in emrine
isyandır. Hz. Peygamber (sav)’e karşı ortaya konan her duyguya ve hareket, aslında
Allah’a karşı gösterilmiş demektir. O’na Karşı Çıkanlar,
Çıkmazdadırlar Kur’an’da bazı ayetlerde Hz. Peygamber (sav)’e
isyan, hüsran ve bedbahtlık sebebi olarak gösterilmektedir.
فَلْيَحْذَرِ
الَّذِينَ
يُخَالِفُونَ
عَنْ
اَمْرِهِ
اَنْ
تُصِيبَهُمْ
فِتْنَةٌ
اَوْ
يُصِيبَهُمْ
عَذَابٌ
اَلِيمٌ “Peygamberin emrine aykırı
hareket edenler, başlarına büyük bir felaket gelmesinden veya kendilerine çok
acıklı bir azabin isabet etmesinden sakinsınlar.” (Nur 24/63) Nisa suresinde ise aynı husus
şöyle dile getirilir: وَمَنْ
يُشَاقِقِ
الرَّسُولَ
مِنْ بَعْدِ
مَا
تَبَيَّنَ
لَهُ
الْهُدَى
وَيَتَّبِعْ
غَيْرَ
سَبِيلِ
الْمُؤْمِنِِ
نَ نُوَلِّهِ
مَا تَوَلَّى
وَنُصْلِهِ
جَهَنَّمَ
وَسَاءَ تْ
مَصِيراً “Kim kendisine doğru
yol belli olduktan sonra Peygambere karşı çıkar, mü’minlerin yolundan başka

bir yola giderse, onu o yolda yapayalnız bırakırız ve onu cehenneme sokarız! Cehennem ne kötü bir yerdir.” (Nisa 4/115) Hz. Peygamber (sav)’e tabi olup, O’nu örnek edinmek hususunda bizzat Resulullah’in söylediği birkaç hadisi de hatırlayalım. Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmaktadır:

مَنْ
أطَاعَنِى
فَقَدْ
أطَاعَ
اللّه،
وَمَنْ
عَصَانِى
فَقَدْ عَصى
اللّه، &nbs; “Kim bana itaat ederse,
Allah’a itaat etmiş olur. Kim de bana isyan ederse, Allah’a isyan etmiş olur.”

[3] Buhârî’nin rivayet ettiği bir hadis-i şerifte ise, Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmaktadır: كُلَّ
أُمَّتِى
يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ
إَّ مَنْ أبَى.
فقَالُوا:
مَنْ يَأبَى؟
قَالَ: مَنْ
أطَاعَنِى
دَخَلَ
الْجَنَّةَ،
وَمَنْ
عَصَانِى
فَقَدْ أبَى &nbs;
“Bütün ümmetim cennete girecektir, ancak yüz çevirenler
müstesna! Dediler ki: — Ey Allah’in Resulü yüz çeviren
kimdir? — Kim bana itaat ederse cennete girer. Bana isyan edene gelince o, yüz
çevirmiştir.”[4] Peygambere ve getirdiği esas ve prensiplere uymamız,
yaratılışımızdaki amaca, kânat planındaki belirlenen yerimize uygun bir yol tutmamız ve ona
göre hayatımıza düzenleyip yaşamamız demektir. Zira bizi ilim ve kudretiyle yaratan
Yüce Allah, en uygun biçimde yaşamamızı da planlamış ve bu planını da bizlere
gönderdiği peygamber ve indirdiği kitap vasıtasyyla bildirmiştir. Bu dünyada
Peygambere itaat etmenin, O’nu örnek edinmenin önemini anlamayıp,
O’na itaat etmeyen kişi ahirette pişmanlık duyacaktır. Nitekim Yüce Allah, ahirette bu
pişmanlığı duyanların halini bize şöyle açıklamaktadır:

وَيَوْمَ
يَعَضُّ
الظَّالِمُ
عَلَى
يَدَيْهِ
يَقُولُ
يَالَيْتَنِى اَتَّخَذْتُ

مَعَ
الرَّسُولِ
سَبِيلاً
يَاوَيْلَتََ
ى لَيْتَنِى
لَمْ
اَتَّخِذْ
فُلاَنًا
خَلِيلاً “O gün, zalim,
ellerini ısrıp diyecek ki: Keşke ben de O Peygamberle aynı yola girseydim! Vay başıma! Keşke
falancayı dost edinmesem, onu örnek almasaydım.” (Furkan, 25/27-28)
Resulullah’ın Sünneti Bir Hayat Tarzıdır Müslümanların, her sahada Hz.
Peygamber (sav)’i örnek edinmeleri gerekir. Hz. Peygamber (sav)’i
örnek edinmek demek, O’nun sünnetine uymak demektir. Arapça bir
kelime olan sünnet; “yol, birinin devamlı gittiği yol, adet, gidişat, hayat tarzı”
gibi anınlara gelir. Terim anlamıyla “sünnet” deyince; “Peygamberimiz
(sav)’in söz, fil ve takrirleri” anlaşılır. Takrir, Arapça’da onay
demektir. Peygamberimiz (sav), bilgisi dâhilinde yapılan bir davranışa veya söyelenen
bir söze, karşı çikmamışsa, bu, O’nun o davranışa veya sözü
onayladığı, en azından mubah saydığı anlamına gelir. Çünkü insanları,
Allah’ın rızasına ters olan her şeyden uzaklaştmak için görevli olan bir
peygamberin üstelik kendisinin her davranışının ashabınca takip ve taklit edildiğini bile bile
Allah’ın rızasına ve dine muhalif bir davranış karşısında susması
düşünülemez. Kısaca söyilemek gerekirse sünnet;
“Peygamber (sav)’in hayat tarzı” demektir. Hayat tarzı, kişinin hayat
anlayışının dışa vurmuş şekli demektir. Şu halde Peygamber (sav)’in sünnetinin
temelinde O’nun hayat anlayışı vardır. İnsanlar, tarih boyunca, “Ben kimim,
nereden geldim, niçin geldim, nereye gidiyorum?” gibi sorulara daima cevap
aramışlar ve bu sorulara verdikleri cevaplara göre hayatı anlam vermişler, hayat gayelerini
buna göre tespit etmişlerdir. İşte Cenab-ı Hakk,
gönderdiği peygamberler vasıtasiyla bu soruların doğru cevabını insanlara bildirmiş ve ona
göre hayatı sürmelerini istemiştir. Sünnet, bir hayat tarzı ise -ki öyuledir- bu
hayat tarzını gerçek manasıyla idrak etmek, onun arkasındaki hayatı anlayışını bilmeye
bağlıdır. Bu hayatı anlayışını kavrayabilen kişi, şuurlu bir şekilde Hz. Peygamber’in
sünnetini yaşayabilir. İşte sünnetin temelindeki bu hayatı, bizim itikad, yani iman
dediğimiz şeydir. Bu noktada sünnetin inanç ve zihniyet boyutu söz konusudur.
Yani Peygamber (sav)’in hayatı ne ise, hayatı verdiği anlam nasılsa, O, nasıl bir
imana sahipse, müslüman da öyile bir imana sahip olmaya gayret etmelidir.
O’nun değer yargılarını aynen benimsemelidir. Müslüman, her şeyden
önce Hz. Peygamber (sav)’in iman dünyasını, gönül
ünyasını, fikir dünyasını kavramaya ve O’nu örnek almaya
çalışmalıdır. Değer Yargılarımıza O’ndan Almalıyız Müslüman,
Peygamber (sav)’in tevhid anlayışını, nefis ve arzular dâhil her türlü
maddî ve manevî puta gönülde yer vermeyişini, Allah’a rağmen
hiçbir otorite kabul etmeyişini, kulluk şuurunu, Allah sevgisini ve korkusunu, kader ve
tevekkül anlayışını, kâinatın her yerinde Allah’ın tecelliilerini ibretle seyredişini,
sebeb-müsebbib anlayışını, ulûhiyet anlayışını, değer yargılarını iyi tespit edip,
sünneti yaşarken bunları işin temeline koymak ve içine sindirmek zorundadır. [\[5\]](#)

Kur'an'ın beyanına gümüzde yaratılış gayemiz; in beyanına gümüzde yaratılış gayemiz; وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَاْلاِنْسَ اِلاَّ لِيَعْبُدُونِ ibadet, yani kulluktur.(Zariyat, 51/56.) Peygamberimiz (sav) de hep kulluguunu vurgulayarak ümme bu konuda yeterli mesajı vermiştir. Hz. Peygamber (sav) ibadeti, sadece belli zamanlarda yapılan görevler olarak değil, hayatın her anını içine alan bir kulluk ve mesuliyet anlayışı olarak anlayarak, hayatının tamamını ibadete dönüstürmüstür. Müslüman da, dar çerçevede ibadetlerinde; geniş çerçevede bütün davranışlarında kulluk şuuru içinde olarak ihmâs, huşû, huzur, ihsan, hamd, marifetullah gibi kulluğun özünü teşkil eden manevî değerlerde Peygamber (sav)’e benzemeye çalışmalıdır. Sünnetin Sosyal Boyutu Resulullah’ın siyaset, ekonomi, hukuk, ahlâk, adab, eğitim, aile hayatı gibi konulardaki uygulamaları, O’nun sünnetinin sosyal boyutunu teşkil eder. Bu yönüyile Hz. Peygamber (sav), hem toplumun lideri, hem de toplumun üyesi olarak, mükemmel bir İslam toplumunun nasıl olması gerektiğini pratik olarak bizlere göstermiştir. -Biz müslümanlar, Peygamberimizin kul hakkına karşı hassasiyetini; -Kuvvetin değil halkın hâkim olduğu hukuk anlayışını; -"Komşusu aç iken tok uyuyan bizden değildir";[\[6\]](#) buyruğundaki sosyal adalet anlayışını; -Ferdi topluma, toplumu ferde feda etmeyen idare anlayışını; -Yeryüzünnde adaleti hâkim kılmayı esas alan i’lây-i kelimetullah anlayışını; -Her türlü sömürüyü bertaraf eden ve eşref-i mahlûkat olan insanın, insanca yaşamamasını hedef alan ekonomi anlayışını; -İnsanın ruh-beden bütünlüğünü bozmadan insan-ı kâmil yetiştirmeyi esas alan eğitim anlayışını, Kısaca söyilemek gerekirse, O’nun toplum hayatında amaçladığı hedefleri ve esas aldığı ilkeleri sosyal hayatımızın temeli haline getirmeliyiz. Hz. Peygamber (sav)’in örnek ahlâkını, ferdî ve sosyal hayatımızın temeline koymalıyız. O’nun şefkatini, merhametini, affediciğini, müsamahasını, kolaylaştırıcılığını, yardımseverliğini, alçak gönüllülüğünü; dürüstüğünü; sözüne sadakatini, yumuşak huyluluğunu, cesaretini, iktisadını, dünyanın geçici menfaatlerine değer vermeyişini, zühdünü; şükrünü; sabrını, azmini, sebatını, tevekkülünü; teslimiyetini, cana yakınlığını, tatlı dilliliğini, inceliğini, zarafetini, vakarını, izzetini, teennisini, yiğitliğini, emanete riayetini, elhasıl burada sayamayacağımız bütün güzel hasletlerini içimizde sindirip, karakter haline getirmeyi hayat gayesi edinmeliyiz. Çünkü O Yüce Peygamber (sav), "Ben güzel ahlâkı tamamlamak için gönderildim."[\[7\]](#) buyurarak ebedî risaletin gayesinin ahlâkî kemale ulaşmış insan-ı kâmil yetiştirmek olduğunu vurgulamaktadır. Bu Vaaz Prof.Dr. Mehmet Soysaldı Hocanın Bir Hayat Tarzı Olarak Peygamberimizin Sünneti adlı makalesinden hazırlanmıştır. [\[1\]](#) Buhârî; [\[2\]](#) Fedailu'l-Ashab 6, İsti'zân 27, Eymân 3. [\[3\]](#) Buhari, [\[4\]](#) İman: [\[5\]](#) Buhârî; [\[6\]](#) Ahkâm 1, Cihad 109 [\[7\]](#) Buharî; [\[8\]](#) İ'tisam 2 [\[9\]](#) Polat, [\[10\]](#) Selahaddin, “Hz. Peygamberin Sünnetini Anlama ve [\[11\]](#) Sünnete Uyma”; İslama İnsan Modeli ve Hz. [\[12\]](#) Peygamber

Örneği. T.D.V. Yay., Ankara 1995. s. 32. [\[6\]](#) Hâkim,
el-Müstedrek, [\[7\]](#) Malik 32b. Enes, el-Muvatta,
Hüsnü’l-Huluk, 8.

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)